

ROZHODNUTIE RADY 2013/320/SZBP

z 24. júna 2013

na podporu činností v oblasti fyzickej bezpečnosti a riadenia zásob v záujme zníženia rizika nedovoleného obchodovania s ručnými a ľahkými zbraňami (REZ) a ich muníciou v Líbyi a jej regióne

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 26 ods. 2 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Po ľudovom povstaní v Líbyi vo februári 2011 a následnom ozbrojenom konflikte čelí táto krajina výzve spočívajúcej v existencii veľkého objemu zásob konvenčných zbraní a munície vrátane veľkého počtu nefunkčných a nebezpečných položiek. Nekontrolované šírenie ručných a ľahkých zbraní (REZ) a munície prispelo k situácii neistoty v Líbyi, susedných krajinách a širšom regióne, vyhroteniu konfliktu a narušeniu budovania mieru po skončení konfliktu, a predstavuje tak závažnú hrozbu pre mier a bezpečnosť.
- (2) Nadväzujúc na svoju podporu líbyjského obyvateľstva počas konfliktu a po jeho ukončení je Únia odhodlaná ďalej spolupracovať s Líbyou v širokej škále oblastí, vrátane bezpečnostných otázok a podporovať proces prechodu k demokracii, udržateľnému mieru a bezpečnosti.
- (3) Európska rada na svojom zasadnutí 15. a 16. decembra 2005 prijala Stratégiu EÚ na boj proti nedovolenému hromadeniu REZ a ich munície a nedovolenému obchodovaniu s nimi. V uvedenej stratégii sa konštatuje, že veľký objem zásob REZ a ich munície vedie k ich ľahkej dostupnosti pre civilné obyvateľstvo, páchatel'ov trestnej činnosti, teroristov a bojovníkov, a zdôrazňuje sa v nej potreba preventívnej činnosti na boj proti nezákonnej ponuke konvenčných zbraní a dopytu po nich. Tiež sa v nej poukazuje na Afriku ako na kontinent najviac postihnutý vnútornými konfliktmi, ktoré sa zostrujú destabilizačným prílivom REZ.
- (4) Dňa 23. mája 2012 Líbya, Sudán, Stredoafrická republika, Čad a Konžská demokratická republika podpísali Chartúmsku deklaráciu o kontrole REZ v krajinách susediacich so západným Sudánom. Líbya a ostatní signatári sa v tejto deklarácii okrem iného zaviazali posilniť národné kapacity a inštitúcie na účely vypracovania a vykonania komplexných stratégií v oblasti kontroly REZ, národných akčných plánov a intervencií, vrátane fyzickej bezpečnosti a riadenia zásob (physical security and stockpile management – „PSSM“) REZ a munície v držbe štátnych orgánov, v súlade s medzinárodnými normami.
- (5) V Chartúmskej deklarácii sa regionálne a medzinárodné organizácie vyzývajú, aby v koordinácii s medzinárodným spoločenstvom poskytli technickú a finančnú podporu na účely vykonania výsledkov konferencie konanej v Chartúme v dňoch 22. a 23. mája 2012 a všetkých nasledujúcich činností a iniciatív na riešenie otázky REZ v každej krajine.
- (6) Líbya 18. júna 2004 ratifikovala Protokol proti nezákonnej výrobe a obchodovaniu so strelnými zbraňami, ich súčasťami a komponentmi a strelivom dopĺňujúci Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu.
- (7) Nemecká agentúra pre medzinárodnú spoluprácu – Deutsche Gesellschaft für internationale Zusammenarbeit GmbH („GIZ“) – vytvára projekt na kontrolu konvenčných zbraní v Líbyi. Dňa 2. mája 2012 sa GIZ a Líbyjské centrum boja proti mŕtvam ako súčasť ministerstva vnútra dohodli na koncepcii programu boja proti mŕtvam a kontroly konvenčných zbraní. Celkový „program týkajúci sa kontroly konvenčných zbraní v Líbyi“ („program“) pozostáva z dvoch osobitných modulov a financujú ho spoločne Únia a Spolkové ministerstvo zahraničných vecí Nemecka.
- (8) Je potrebné zabezpečiť, aby Líbya v čo najväčšej miere prebrala zodpovednosť za vykonávanie činností v oblasti PSSM, v súlade s hlavnými zásadami národnej zodpovednosti a účinného posilnenia postavenia miestnych partnerov. Program je preto koncipovaný takým spôsobom, aby sa do činností v oblasti PSSM zapojili relevantné líbyjské zainteresované strany, podľa potreby vrátane ministerstva vnútra, ministerstva obrany, ozbrojených síl a ďalších príslušných aktérov. GIZ poskytne kľúčovým partnerom programu operačnú podporu a technické poradenstvo.
- (9) V programe sa zohľadňuje súčasný vývoj a tendencie v Líbyi a potreba zapojiť od začiatku všetky zainteresované strany a možných národných partnerov. Cieľom programu je nadviazať partnerstvá s medzinárodnými mimovládnyimi organizáciami, ktoré sa špecializujú na boj proti mŕtvam a činnosti v oblasti PSSM a ktoré už v Líbyi preukázali svoje operačné spôsobilosti. Kladie tiež dôraz na posilnenie regionálnej spolupráce so susediacimi krajinami. Únia sa domnieva, že finančná podpora pre GIZ prispeje k zníženiu rizík súvisiacich s možným nedovoleným šírením konvenčných zbraní a munície smerom do Líbye a z nej, ako aj zo širšieho regiónu a do neho,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Únia presadzuje mier a bezpečnosť v Líbyi a širšom regióne prostredníctvom podporných opatrení zameraných na riadnu fyzickú bezpečnosť a riadenie zásob arzenálov líbyjských zbraní zo strany líbyjských štátnych inštitúcií na účely zníženia rizík, ktoré pre mier a bezpečnosť predstavuje nezákonné šírenie a nadmerné hromadenie REZ a ich munície vrátane posilňovania účinného multilateralizmu na regionálnej úrovni v tomto kontexte.

2. Únia podporí činnosti, ktoré budú mať tieto konkrétne ciele:

- pomôcť líbyjským štátnym inštitúciám pri tvorbe národnej stratégie a štandardných operačných postupov v oblasti PSSM,
- podporiť líbyjské štátne inštitúcie pri tvorbe rámca odbornej prípravy v oblasti PSSM,
- podporiť obnovu a bezpečnostné riadenie priestorov skladovania munície podľa národných noriem,
- poskytnúť dočasné skladovacie jednotky pre zásoby konvenčných zbraní a munície,
- podporiť premiestnenie priestorov skladovania munície, ktoré sa nachádzajú v obývaných oblastiach,
- uskutočniť štúdiu uskutočniteľnosti týkajúcu sa možností zníženia existujúcich zásob munície prostredníctvom recyklácie,
- podporiť regionálnu spoluprácu so susednými krajinami v oblasti PSSM,
- zaviesť pružný systém riadenia rizika s cieľom zaistiť realizáciu programu v kontexte rýchlo sa meniaceho prostredia.

3. Na účely dosiahnutia cieľov uvedených v odseku 1 sa bude Únia usilovať podporovať líbyjské štátne inštitúcie pri obnove nezabezpečených priestorov skladovania munície, ktoré boli poškodené počas konfliktu, a pri zabezpečovaní riadnej fyzickej bezpečnosti a riadenia zásob arzenálov. Projekt sa zrealizuje v súlade so zásadou národnej zodpovednosti, pričom jeho cieľom bude dlhodobá udržateľnosť. Všetky činnosti sa budú koordinovať s príslušnými líbyjskými štátnymi inštitúciami a inými relevantnými zainteresovanými stranami. Pri projekte sa okrem toho bude uplatňovať zásada vyhýbania sa negatívnym vplyvom s ohľadom na konflikt.

Podrobný opis projektu sa uvádza v prílohe.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku („VP“).

2. Technické vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 ods. 3 realizuje spoločnosť Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH („GIZ“).

3. GIZ vykonáva úlohy pod vedením VP. VP na tento účel uzavrie so spoločnosťou GIZ potrebné dohody.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 je 5 000 000 EUR. Celkový odhadovaný rozpočet celého projektu je 6 600 000 EUR a poskytuje sa v spolupráci so Spolkovým ministerstvom zahraničných vecí Nemecka.

2. Výdavky financované zo sumy stanovenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na rozpočet Únie.

3. Na správne hospodárenie s výdavkami uvedenými v odseku 1 dohliada Komisia. Komisia na tento účel uzatvorí so spoločnosťou GIZ potrebnú dohodu. V dohode sa ustanoví, že spoločnosť GIZ musí zabezpečiť zviditeľnenie príspevku Únie zodpovedajúce jeho výške.

4. Komisia vynaloží úsilie na to, aby sa dohoda uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Informuje Radu o akýchkoľvek ťažkostiach v súvislosti s týmto procesom, ako aj o dátume uzavretia dohody.

Článok 4

1. VP podáva Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných správ, ktoré vypracúva spoločnosť GIZ. Rada na základe týchto správ uskutoční svoje hodnotenie.

2. Komisia podáva správy o finančných aspektoch vykonávania projektu uvedeného v článku 1.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Toto rozhodnutie sa preskúma a zreviduje vzhľadom na politickú situáciu v Líbyi, a to najneskôr 24 mesiacov odo dňa uzavretia dohody uvedenej v článku 3 ods. 3.

2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 60 mesiacov odo dňa uzavretia dohody uvedenej v článku 3 ods. 3, pokiaľ sa nerozhodne inak v dôsledku preskúmania uskutočneného na základe odseku 2. Rozhodnutie však stratí účinnosť šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, ak sa v uvedenej lehote neuzavrie žiadna dohoda.

V Luxemburgu 24. júna 2013

Za Radu
predsedníčka
C. ASHTON

PRÍLOHA

Program kontroly konvenčných zbraní v Líbyi**1. SÚVISLOSTI A DÔVODY****1.1 Súvislosti**

Počas líbyjskej revolúcie v roku 2011 stratil Kaddáfího režim kontrolu nad veľkou časťou svojho arzenálu konvenčných zbraní. Prístup do zbrojných skladov tak získali opoziční bojovníci, civilisti i vojaci. Od skončenia bojov sa ešte nepodarilo plne obnoviť centralizovanú kontrolu nad zbrojným arzenálom, pričom šírenie zbraní a obchodovanie s nimi má vplyv na konflikty v susedných regiónoch. Konvenčné zbrane sa navyše dostali do domovov civilistov, a tak sa líbyjská spoločnosť vyznačuje rozsiahlym súkromným vlastníctvom konvenčných zbraní. Okrem toho sú oblasti v okolí zbrojných a muníčných skladov, poľnohospodárska pôda i verejné priestranstvá kontaminované výbušnými pozostatkami vojny (ERW – *explosive remnants of war*).

Podľa líbyjských vládnych inštitúcií je naliehavo potrebné posilniť a centralizovať kontrolu nad konvenčnými zbraňami a muníciou v celej Líbyi. Líbyjské vládne orgány zistili, že na účinné zabezpečenie tejto kontroly je potrebný prenos znalostí, vybavenie a technické kapacity. Líbyjským organizáciám občianskej spoločnosti pôsobiacim v tejto oblasti navyše chýbajú finančné prostriedky a potrebujú lepšie technické kapacity. V reakcii na tieto výzvy dosiahli spoločnosť Deutsche Gesellschaft für internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH („GIZ“) a vedenie Líbyjského centra boja proti mánam („LMAC“) pod zástitou líbyjského ministerstva obrany dohodu o podpornom programe v oblasti kontroly konvenčných zbraní vrátane fyzickej bezpečnosti a riadenia zásob zbraní („PSSM“).

Na základe návrhu projektu, ktorý predložila spoločnosť GIZ Spolkovému ministerstvu zahraničných vecí Nemecka, zadalo toto ministerstvo spoločnosti GIZ v októbri 2012 zákazku na realizáciu „programu kontroly konvenčných zbraní v Líbyi“ („program“). Tento projekt trvá 5 rokov (60 mesiacov) a je rozdelený do 4 fáz. Celkový odhadovaný rozpočet na projekt je 6 600 000 EUR, ktoré poskytnú prostredníctvom spolufinancovania dvaja darcovia – Spolkové ministerstvo zahraničných vecí Nemecka a Európska únia. Príspevok Spolkového ministerstva zahraničných vecí Nemecka je 1 600 000 EUR a príspevok Únie je najviac 5 000 000 EUR. Zodpovednosť za riadenie realizácie nesie spoločnosť GIZ.

Realizácia činností sa začala 1. novembra 2012 a skončí 31. októbra 2017. Spolkové ministerstvo zahraničných vecí uhradí náklady na modul rozvoja kapacít, ako aj všetky náklady na modul PSSM, ktoré Únia neopovažuje za oprávnené.

Podpora sa líbyjským partnerom bude poskytovať vo forme prenosu znalostí zo strany expertov poskytovaných dlhodobo alebo krátkodobo, ktorí zorganizujú a zrealizujú špecializovanú odbornú prípravu, vo forme dodávok materiálu a vybavenia i určitých finančných príspevkov vrátane grantov na vykonávanie opatrení prostredníctvom vládnych inštitúcií a špecializovaných agentúr.

Podrobnosti spolupráce medzi spoločnosťou GIZ a spolkovým ministerstvom zahraničných vecí sa uvádzajú v rámcovej dohode, ktorú GIZ a spolkové ministerstvo zahraničných vecí podpísali v roku 2005.

Podrobnosti spolupráce medzi spoločnosťou GIZ a Komisiou sa uvedú v dohode, ktorú podpíše GIZ a Komisia.

1.2 Dôvody podpory zo strany SZBP, viditeľnosť a udržateľnosť

Nekontrolované šírenie konvenčných zbraní a munície v Líbyi po udalostiach z februára 2011 prispelo k neistote v Líbyi, susedných krajinách a širšom regióne, vyhroteniu konfliktu a narušeniu budovania mieru po skončení konfliktu, a predstavuje tak závažnú hrozbu pre mier a bezpečnosť. Okrem toho aj v stratégii EÚ na boj proti nedovolenému hromadeniu ručných a ľahkých zbraní a ich munície a nedovolenému obchodovaniu s nimi sa poukazuje na Afriku ako na kontinent najviac postihnutý vnútornými konfliktmi, ktoré sa zostrujú destabilizačným prílivom ručných a ľahkých zbraní („RLZ“). Cieľom podpory programu zo strany Únie je reagovať na tieto hrozby. Taktiež sa ňou zabezpečuje súlad medzi jej bezpečnostnou a rozvojovou politikou. V nadväznosti na podporu líbyjského ľudu zo strany Únie počas konfliktu a po ňom, najmä podporu prostredníctvom krátkodobej zložky nástroja stability v prospech Dánskej rady pre utečencov, dánskej cirkevnej pomoci a poradnej skupiny pre zneškodnenie nevybuchnutej munície a zvyšovanie povedomia civilného obyvateľstva o rizikách RLZ a ERW, je Únia odhodlaná naďalej spolupracovať s Líbyou v širokom spektre oblastí vrátane bezpečnosti.

V záujme plného využitia prostriedkov, ktoré sú k dispozícii pre Úniu, v rámci Únie a v jej dvojstranných vzťahoch, bude Únia podporovať program prostredníctvom spolufinancovania, aby sa jej podpora poskytovala účinne spoločným využívaním technických a riadiacich kapacít a systémov a aby sa podnietilo využívanie spoločných monitorovacích, hodnotiacich a účtovných postupov.

Spoločnosť GIZ ako jedna z popredných organizácií v oblasti medzinárodných služieb spolupráce v prospech udržateľného rozvoja má dlhodobé skúsenosti pri zviditeľňovaní seba samej i svojich partnerov. Na tento účel má GIZ vlastné oddelenie podnikovej komunikácie, ktoré disponuje špecializovanými nástrojmi vonkajšej komunikácie. Viditeľnosť Únie sa teda bude zabezpečovať prostredníctvom vhodného označovania a publicity, pričom za

vyzdvihne úloha Únie, zabezpečí sa transparentnosť jej činností a bude sa zvyšovať povedomie širokej verejnosti alebo jej konkrétnej časti o dôvodoch programu, ako aj o podpore programu zo strany Únie a výsledkoch tejto podpory. Publicita môže mať formu publikácií a správ, podujatí, fotografií, videodokumentácie atď. V materiáloch vytvorených v rámci projektu sa bude viditeľne zobrazovať vlajka Únie v súlade s usmerneniami Únie pre vhodné používanie a presnú reprodukciu vlajky.

Cieľom projektu je dosiahnuť prostredníctvom jeho osobitnej štruktúry a viacúrovňového prístupu udržateľnosť plánovaných opatrení. Vznikol ako strednodobý projekt v trvaní piatich rokov, aby preklenul medzeru medzi krátkodobými núdzovými operáciami a dlhodobými projektmi na podporu udržateľného rozvoja. Líbyjskí partneri sa od začiatku budú podieľať na tvorbe projektu, čím sa v najväčšej možnej miere zabezpečuje ich angažovanosť, a na konci budú po piatich rokoch pripravení v priebehu šesťmesačnej odovzdávacej fázy prevziať plnú zodpovednosť. GIZ bude navyše pracovať na rôznych úrovniach, pričom bude spolupracovať so štátnymi inštitúciami, mimovládny organizáciami a občianskou spoločnosťou, ako aj s medzinárodnými darcami. Aby sa zabezpečilo pokračovanie projektových činností v nestálej krajine, akou je Líbya, je projekt vybavený zložkou zameranou na riadenie rizika. Udržateľnosť opatrení aj po skončení projektu sa osobitne posilňuje začlenením prvkov zameraných na rozvoj ľudských kapacít, inštitucionálny rozvoj a tvorbu regionálnych sietí. Znamená to, že sa zlepšia kapacity, aby mohli líbyjské štátne inštitúcie v budúcnosti vykonávať potrebné súvisiace iniciatívy.

2. CIELE

2.1 Celkový cieľ

Cieľom programu je podporiť líbyjské štátne inštitúcie pri vykonávaní účinnej vnútroštátnej kontroly nad konvenčnými zbraňami a muníciou, pri minimalizovaní rizika nedovoleného šírenia konvenčných zbraní a ich munície a pri zvládaní bezpečnostných dôsledkov ozbrojeného konfliktu v Líbyi. Prvoradým cieľom projektu je posilniť líbyjské štátne inštitúcie a mimovládne organizácie v oblasti kontroly konvenčných zbraní a munície. Cieľom projektu je tiež posilnenie regionálnej spolupráce.

2.2 Osobitné ciele

- (i) podporiť líbyjské štátne inštitúcie poverené dohľadom a koordináciou v oblasti kontroly konvenčných zbraní a boja proti mánam (LMAC) pri plnení ich úloh;
- (ii) posilniť líbyjské mimovládne organizácie pôsobiace v oblasti kontroly konvenčných zbraní a boja proti mánam pri obhajovaní postojov, zvyšovaní povedomia, ako aj pri plnení technických úloh;
- (iii) podporiť líbyjské štátne inštitúcie poverené koordináciou a dohľadom v oblasti PSSM pri vypracúvaní, koordinovaní a vykonávaní opatrení v oblasti PSSM;
- (iv) priamo podporovať vykonávanie činností v oblasti riadenia zásob vrátane premiestnenia skladovacích priestorov mimo obývaných oblastí, obnovy muničných skladov podľa vnútroštátnych noriem a zabezpečenia a vybudovania dočasných muničných skladov;
- (v) posilniť regionálnu spoluprácu, výmenu znalostí a partnerské učenie sa, pokiaľ ide o PSSM a šírenie a nedovolené hromadenie konvenčných zbraní.

3. PROJEKTOVÉ MODULY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY

Projekt pozostáva z dvoch osobitných modulov:

3.1. Rozvoj kapacít (financovaný Spolkovým ministerstvom zahraničných vecí Nemecka (SMZV)) a

3.2. PSSM (financovaný Úniou)

3.1 Rozvoj kapacít (financovaný Spolkovým ministerstvom zahraničných vecí Nemecka (SMZV))

Cieľom tohto modulu je posilniť kapacity líbyjských štátnych inštitúcií poverených dohľadom a koordináciou v oblasti kontroly konvenčných zbraní a boja proti mánam, ako aj kapacity líbyjských mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti kontroly konvenčných zbraní a boja proti mánam. Zahŕňa to presadzovanie organizačného rozvoja, zlepšovanie finančného hospodárenia a riadenia kvality, ako aj rozvoj technických zručností.

V súlade s celkovým cieľom programu sa v rámci tohto modulu realizuje zásada vnútroštátnej angažovanosti a cieľom je posilniť líbyjské inštitúcie a spôsobilosti v záujme dlhodobej udržateľnosti. Rozvoj kapacít má dvojaké zameranie. Prvoradá pozornosť sa venuje vnútroštátnemu orgánu pre boj proti mánam v Líbyi – LMAC, ktoré je súčasťou ministerstva obrany. Druhým bodom záujmu sú líbyjské organizácie občianskej spoločnosti, ktoré sa podieľajú na odmiňovaní a zvyšovaní povedomia.

Výsledok 1: Identifikujú a kvalifikujú sa potreby odbornej prípravy a vybavenia LMAC, ktoré je líbyjskou inštitúciou poverenou líbyjským ministerstvom zahraničných vecí dohľadom a koordináciou v oblasti kontroly konvenčných zbraní a boja proti mánam. LMAC okrem iného vypracuje stratégie posilnenia inštitucionálnej kapacity v oblasti organizačného rozvoja, finančného hospodárenia a riadenia kvality.

Činnosť 1: Vypracovanie a analýza posúdenia potrieb v oblasti inštitucionálnych kapacít

Činnosť 2: Vypracovanie podnikateľského plánu a systému riadenia kvality

Činnosť 3: Zostavenie rámcového programu pre vzdelávanie a odbornú prípravu personálu zbrojných a muničných skladov

Činnosť 4: Podpora zriaďovania koordinačných úradov partnerskej inštitúcie (LMAC)

Výsledok:

- vypracovanie a dokumentácia posúdenia potrieb v oblasti rozvoja inštitucionálnych kapacít LMAC do konca 18. mesiaca projektu;
- vypracovanie projektu podnikateľský plán a proces riadenia kvality zo strany príslušnej inštitúcie (LMAC) do 30. mesiaca;
- zabezpečiť primerané vybavenie príslušnej inštitúcie (LMAC) do 30. mesiaca projektu;
- vypracovanie rámca odbornej prípravy v spolupráci s partnerskou inštitúciou (LMAC).

Ďalšie výsledky týchto činností sa stanovia v spolupráci s LMAC do konca šiesteho. mesiaca projektu. Vzhľadom na to, že líbyjské ministerstvo zahraničných vecí vymenovalo partnerskú inštitúciu len nedávno, príslušné ukazovatele sa stanovia čo najskôr.

Výsledok 2: Identifikujú a kvalifikujú sa potreby odbornej prípravy a vybavenia líbyjských mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti kontroly konvenčných zbraní a boja proti mánam. Posilnia sa kapacity týchto mimovládnych organizácií, najmä v oblasti riadenia, finančného hospodárenia a technických zručností.

Činnosť 1: Odborná príprava v oblasti riadenia a finančného hospodárenia

Činnosť 2: Technická odborná príprava v oblasti boja proti mánam

Výsledok:

- Realizácia troch každoročných kurzov odbornej prípravy v oblasti riadenia realizované mimovládnyimi organizáciami v rokoch 2013, 2014 a 2015.

3.2 PSSM (financovaný Úniou)

Činnosť 1: Tvorba národnej stratégie a štandardných operačných postupov v oblasti PSSM;

Činnosť 2: Zostavenie rámca odbornej prípravy v oblasti PSSM;

Činnosť 3: Obnova a bezpečnostné riadenie muničných skladov;

Činnosť 4: Zabezpečenie dočasných skladov;

Činnosť 5: Premiestnenie muničných skladov;

Činnosť 6: Možnosti recyklácie zásob munície;

Činnosť 7: Regionálna spolupráca v oblasti PSSM;

Činnosť 8: Zavedenie odolného systému riadenia rizika.

3.2.1 Tvorba národnej stratégie a štandardných operačných postupov v oblasti PSSM

Ciele:

Táto činnosť zlepši koordináciu medzi líbyjskými inštitúciami pôsobiacimi v oblasti riadenia zásob a jej výsledkom bude kvalitnejšie vykonávanie postupov riadenia zásob a z toho vyplývajúca väčšia bezpečnostná ochrana a bezpečnosť zásob konvenčných zbraní a munície. Líbyjské štátne inštitúcie poverené koordináciou a dohľadom v oblasti PSSM budú schopné vypracovať, koordinovať a vykonávať opatrenia v oblasti PSSM.

Opis:

- preskúmanie a revízia existujúcich národných stratégií a štandardných operačných postupov v oblastiach súvisiacich s PSSM a nadobudnutie poznatkov na účely vypracovania novej národnej stratégie a revidovaných štandardných operačných postupov,
- šírenie a prediskutovanie nadobudnutých poznatkov a všeobecnej koncepcie národnej stratégie v rámci participačného konzultačného procesu za účasti všetkých relevantných zainteresovaných strán, ku ktorým patria napríklad ministerstvo vnútorných záležitostí, ministerstvo obrany, ministerstvo zahraničných vecí, líbyjské ozbrojené sily, národná garda a vnútroštátne mimovládne organizácie,
- poskytovanie organizačnej podpory a technickej expertízy líbyjskému orgánu zodpovednému za tvorbu národnej stratégie a štandardných operačných postupov,
- podpora príslušnej národnej inštitúcie v záujme uľahčenia preskúmania stratégie a procesu budovania konsenzu s relevantnými zainteresovanými stranami na účely finalizácie národnej stratégie a štandardných operačných postupov v oblasti PSSM.

Výsledok:

- Vypracovanie národnej stratégie pre oblasť PSSM.
- Vypracovanie štandardných operačných postupov v oblasti pre oblasť PSSM.

3.2.2 Zostavenie rámca odbornej prípravy v oblasti PSSM

Ciele:

Výsledkom tejto činnosti bude vyššia úroveň odbornej prípravy personálu zbrojných a muničných skladov a taktiež vyššia bezpečnosť týchto skladov.

Opis:

- preskúmanie existujúcich posúdení potrieb odbornej prípravy v oblastiach súvisiacich s PSSM a nadobudnutie poznatkov na účely tvorby nového rámca odbornej prípravy,
- uskutočnenie prieskumu existujúcich a plánovaných partnerských subjektov a inštitúcií odbornej prípravy na účely kurzov odbornej prípravy v oblasti PSSM,
- uľahčenie procesu konzultácií so zainteresovanými stranami s cieľom vypracovať všeobecnú koncepciu a stanoviť hlavné ciele budúceho národného rámca odbornej prípravy v oblasti PSSM,
- uľahčenie vypracúvania rámca odbornej prípravy expertným tímom pozostávajúcim z líbyjských a medzinárodných expertov. Rámec odbornej prípravy by mal zahŕňať vymedzenie cieľovej skupiny, stratégiu oslovenia a výberu cieľovej skupiny, vypracovanie plánu odbornej prípravy, vymedzenie metód odbornej prípravy, časový harmonogram, personálnu koncepciu a výpočet nákladov, ako aj vytvorenie systému dokumentácie a hodnotenia.

Výsledok:

- Uskutočnenie seminárov zameraných na proces konzultácií so zainteresovanými stranami a proces vypracúvania textu.
- Vypracovanie rámca odbornej prípravy.

3.2.3 Obnova a bezpečnostné riadenie muničných skladov

Ciele:

Významné zníženie rizika krádeže v zbrojných a muničných skladoch, ich vyrabovania a neoprávneného vstupu do nich.

Opis:

- preskúmanie existujúcich údajov o muničných skladoch, ako aj správ na miestnej úrovni týkajúcich sa nezabezpečených skládok zbraní a munície v obývaných oblastiach a vypracovanie podrobnej správy o výsledkoch tohto preskúmania,
- zjednodušenie procesu stanovovania priorít zo strany príslušných líbyjských inštitúcií, pokiaľ ide o výber muničných skladov, ktoré sa majú obnoviť v rámci pilotného projektu,
- zadanie štúdie o technickej uskutočniteľnosti a vytvorenie tímov na konštrukčné prehliadky na účely vypracovania nákladovo efektívnych možností obnovy,
- uľahčenie dosiahnutia konsenzu o tom, ktoré muničné sklady obnoviť. V rámci procesu rozhodovania sa budú uplatňovať aj tieto kritériá výberu: národné priority v súvislosti s výberom, ohrozenie bezpečnosti miestneho obyvateľstva, poskytnutie prístupu príslušnými bezpečnostnými aktérmi (vojenské rady atď.), operačné a finančné obmedzenia a preferencie miestnych komúnit,

- uľahčenie zadávania technického prieskumu externému subjektu a tvorby referenčného rámca a uľahčenie zadávania zákazky na realizáciu jednotlivých projektov obnovy,
- uľahčenie spoločného monitorovania a posudzovania kvality,
- uľahčenie tvorby koncepcie bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany pre pilotné muničné sklady,
- poskytnutie bezpečnostného vybavenia pre pilotné muničné sklady,
- poskytovanie odbornej prípravy perspektívnemu personálu skladov.

Výsledok:

- Obnovenie stanoveného počtu muničných skladov (počet sa stanoví po ukončení fázy 1).

3.2.4 Zabezpečenie dočasných skladov

Ciele:

Výsledkom tejto činnosti bude lepšia kontrola vybraných líbyjských arzenálov konvenčných zbraní, čím sa zníži riziko krádeže a zlepši ochrana civilného obyvateľstva pred nekontrolovanými explóziami.

Opis:

- zadanie prieskumu možných priestorov na umiestnenie dočasných skladov a štúdie uskutočniteľnosti týkajúcej sa nákladovo efektívnych možností realizácie dočasných skladov. Výsledky prieskumu sa podrobne uvedú v správe o umiestnení dočasných skladov a ich technických špecifikáciách,
- uľahčenie dosahovania konsenzu o mieste vybudovania dočasných skladov. V rámci procesu rozhodovania sa budú uplatňovať aj tieto kritériá výberu: národné priority, ohrozenie bezpečnosti miestneho obyvateľstva, poskytnutie prístupu príslušnými bezpečnostnými aktérmi (vojenské rady atď.), operačné a finančné obmedzenia a preferencie miestnych komunít,
- uľahčenie zadávania technického prieskumu externým subjektom a tvorby referenčného rámca a uľahčenie zadávania zákaziek na realizáciu jednotlivých projektov výstavby,
- uľahčenie spoločného monitorovania a posudzovania kvality,
- uľahčenie tvorby koncepcie bezpečnosti a bezpečnostnej ochrany pre každý dočasný sklad,
- poskytnutie bezpečnostného vybavenia pre vybrané dočasné sklady,
- poskytovanie odbornej prípravy perspektívnemu personálu skladov.

Výsledok:

- Vytvorenie stanoveného počtu dočasných muničných skladov (počet sa stanoví po ukončení fázy 1).

3.2.5. Premiestnenie muničných skladov

Ciele:

Realizácia tejto činnosti prinesie zlepšenie bezpečnosti skladov a zlepšenie bezpečnostnej situácie okolitých obývaných oblastí.

Opis:

- zadanie prieskumu skladov v celej Líbyi, ktoré je potrebné premiestniť,
- zadanie štúdie uskutočniteľnosti a súvisiacej správy týkajúcej sa nákladovo efektívnych možností prepravy/premiestnenia a možností nového umiestnenia muničných skladov,
- uľahčenie dosiahnutia konsenzu o výbere muničných skladov, ktoré sa majú premiestniť. V rámci procesu rozhodovania sa budú uplatňovať aj tieto kritériá výberu: národné priority, ohrozenie bezpečnosti miestneho obyvateľstva, poskytnutie prístupu príslušnými bezpečnostnými aktérmi (vojenské rady atď.), operačné a finančné obmedzenia a preferencie miestnych komunít,
- uľahčenie zadávania technického prieskumu externým subjektom a tvorby referenčného rámca a uľahčenie zadávania zákaziek na realizáciu jednotlivých projektov premiestnenia/prepravy,
- uľahčenie spoločného monitorovania a posudzovania kvality.

Výsledok:

- Premiestnenie stanoveného počtu muničných skladov (počet sa stanoví po ukončení fázy 1).

3.2.6 Možnosti recyklácie zásob munície

Cieľ:

Dokončenie štúdie uskutočniteľnosti týkajúcej sa možností zníženia existujúcich zásob munície prostredníctvom recyklácie a tým vytvorenie motivácie na likvidáciu konvenčných zbraní.

Opis:

- vypracovanie referenčného rámca spolu s príslušnými líbyjskými orgánmi,
- uľahčenie medzinárodnej súťaže a výberového konania,
- zadanie štúdie uskutočniteľnosti,
- uľahčenie spoločnej kontroly kvality štúdie uskutočniteľnosti,
- šírenie výsledkov štúdie medzi zainteresovanými líbyjskými stranami,
- uľahčenie prekladu a vytlačenia štúdie.

Výsledok:

- správa o štúdiu uskutočniteľnosti týkajúcej sa možností zníženia existujúcich zásob munície prostredníctvom recyklácie,
- seminár zameraný na šírenie výsledkov.

3.2.7 Regionálna spolupráca v oblasti PSSM

Cieľ:

Touto činnosťou sa posilní regionálna súčinnosť a koordinácia, čím sa zlepšia odborné znalosti a kapacity príslušných štátnych inštitúcií a mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti kontroly konvenčných zbraní a riadenia zásob zbraní v regióne.

Opis:

- podpora organizácie maximálne dvoch regionálnych dvojdných konferencií, ktoré poslúžia ako fóra pre regionálny dialóg, výmenu informácií a znalostí a partnerské učenie sa, pričom sa uplatní trojlíniový prístup: i) vysokopostavení účastníci zo štátnych inštitúcií, ii) technickí realizátori v oblasti riadenia zásob a iii) mimovládne organizácie a uskutoční sa viacero prezentácií a seminárov,
- uľahčenie rozhodovacieho procesu, pokiaľ ide o témy prezentácií a seminárov,
- uľahčenie identifikácie potenciálnych účastníkov, ako aj prednášajúcich s pomocou EÚ, líbyjských partnerov a susedných krajín,
- uľahčenie vypracovania referenčného rámca a postupu zadania zákazky spoločnosti, ktorá zabezpečí konferenčné služby, komunikáciu s verejnosťou a dokumentáciu.

Výsledok:

- Maximálne dve dvojdné konferencie v rámci obdobia dva a pol roka, na ktorých sa zúčastní do 45 účastníkov.

3.2.8 Zavedenie odolného systému riadenia rizika

Cieľ:

Podporiť úspešné vykonávanie projektových činností s ohľadom na konflikt v náročnom rizikovom prostredí, ktoré sa okrem iného vyznačuje krehkou verejnou bezpečnosťou, početnými ozbrojenými skupinami a rýchlo sa meniacou bezpečnostnou situáciou.

Opis:

- vypracovanie projektových usmernení pre vytvorenie programu s ohľadom na konflikt v súlade s prístupom „nеспособenia škody“, čo znamená vykonávanie projektových činností takým spôsobom, ktorý minimalizuje neúmyselné negatívne vplyvy,
- realizácia analýzy rizík a hrozieb a vypracovanie bezpečnostnej koncepcie pre program vrátane štandardných operačných postupov s cieľom dosiahnuť čo najväčšiu bezpečnosť personálu a aktív projektu,
- sústavné monitorovanie rizík a hrozieb na mieste a poradenské služby v oblasti rizík poskytované personálu projektu a operáciám v teréne,

- bezpečnostné vybavenie na ochranu personálu a aktív projektu,
- vytvorenie flexibilného nástroja projektového riadenia s cieľom zabezpečiť realizáciu projektu v prípade zhoršenia bezpečnostnej situácie, predovšetkým možnosti riadenia projektu na diaľku.

Výsledok:

- zavedenie bezpečnostnej koncepcie projektu,
- vypracovanie usmernení pre tvorbu programu s ohľadom na konflikt,
- ustanovenie poradcu v oblasti riadenia rizík.

4. REALIZÁCIA

4.1 Všeobecná štruktúra

Na základe návrhu projektu, ktorý predložila spoločnosť GIZ spolkovému ministerstvu zahraničných vecí, zadalo toto ministerstvo spoločnosti GIZ v októbri 2012 zákazku na realizáciu modulu programu kontroly konvenčných zbraní v Líbyi zameraného na rozvoj kapacít. Realizácia činností sa začala 1. novembra 2012 a skončí 31. októbra 2017. Vďaka príspevku Únie sa tento projekt rozšíri prostredníctvom podpory ďalšieho modulu zameraného na oblasť PSSM. Modul PSSM sa bude realizovať popri module rozvoja kapacít, pričom činnosti sa začnú v roku 2013 a budú prebiehať do októbra 2017.

GIZ bude realizovať modul rozvoja kapacít i modul PSSM prostredníctvom dlhodobého i krátkodobého poskytovania expertov, ako aj v spolupráci medzinárodnými a vnútroštátnymi partnermi, sčasti prostredníctvom subdávateľských dohôd.

Hlavným partnerom GIZ pre modul rozvoja kapacít je LMAC. Vo verbálnej nóte adresovanej nemeckému veľvyslanectvu v Tripolise zo 17. decembra 2012 líbyjské ministerstvo zahraničných vecí potvrdilo, že LMAC je líbyjskou národnou inštitúciou zodpovednou za dohľad a koordináciu v oblasti kontroly konvenčných zbraní a boja proti mánam, a privítalo program, ktorý má realizovať GIZ.

Spoločnosť GIZ bola vybraná za realizačnú agentúru tohto projektu vzhľadom na jej osobitné odborné znalosti a skúsenosti z celého sveta, ako aj na prezentáciu pred pracovnou skupinou CODUN o hodnotiacej misii GIZ v Líbyi a jej odporúčania a navrhovanú stratégiu činnosti, ktorá zhrňa najmä zabezpečenie účasti a angažovanosti všetkých relevantných zainteresovaných strán, ako aj vzhľadom na jej dôraz na udržateľný vplyv.

4.2 Partneri

Programové činnosti v Líbyi sa v prípade oboch modulov budú realizovať v spolupráci v medzinárodnými partnermi. GIZ už spolupracuje a bude spolupracovať s viacerými partnermi: misia OSN v Líbyi (UNSMIL) podporuje líbyjské agentúry okrem iného poskytovaním strategických a technických konzultácií v oblasti bezpečnosti a kontroly zbraní. Misia UNSMIL získala na základe rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2040 z 12. marca 2012 mandát v oblasti boja proti mánam, riadenia munície a zbraní. GIZ spolupracuje aj s ďalšími darcami v oblasti kontroly zbraní z boja proti mánam v Líbyi, najmä so Spojenými štátmi a Spojeným kráľovstvom.

Hoci zodpovednosť za celkové riadenie programu nesie GIZ, nadviažu sa aj partnerstvá s medzinárodnými MVO, ktoré sa špecializujú na oblasť PSSM a boj proti mánam, aby poskytli ďalšie špecializované odborné znalosti v súvislosti s oboma modulmi a aby vykonávali odminovanie v teréne. Vzhľadom na rozdelenie programu na moduly sa v rámci neho bude spolupracovať s viacerými MVO, ktoré sa vyberú na základe prítomnosti v regióne, silných a slabých stránok, ako aj skúseností a operačných spôsobilostí v Líbyi.

4.3 Riadenie činnosti

Programová štruktúra: modulový prístup

Program je štruktúrovaný tak, aby sa v jeho priebehu mohli flexibilne a s ohľadom na citlivosť konfliktu dopĺňať alebo vypúšťať konkrétne moduly v záujme prispôsobenia sa meniacemu prostrediu. Táto štruktúra umožňuje, aby časti programu financovali rôzni darcovia a aby boli ich príspevky viditeľné. Napokon štruktúra programu poskytuje aj kapacitu na spoľahlivé riadenie rizika a náležité riadenie projektu. GIZ teda poskytuje projektovú platformu, ktorá zabezpečuje riadenie programu a realizáciu oboch modulov projektu.

Programová stratégia: štyri fázy za päť rokov

Program má preklenúť medzeru medzi krátkodobými núdzovými operáciami, ktoré sa v Líbyi blížia ku koncu, národnými rozvojovými stratégiami a programami, ktoré by mala líbyjská vláda zaviesť a vykonávať v priebehu nadchádzajúcich rokov.

Preto sa usmerňuje päťročnou strednodobou stratégiou, ktorá je dlhšia ako bežné cykly núdzových plánov. Najmä modul rozvoja kapacít si bude vyžadovať čas a spoľahlivé partnerstvo medzi programovými a vnútroštátnymi partnermi, aby sa dosiahli hmatateľné výsledky a aby najneskôr na konci 4. fázy vnútroštátne kapacity zodpovedali vnútroštátnej angažovanosti.

Rozdelením na štyri fázy sa zabezpečuje, že programové moduly možno v priebehu programu prispôbovať buď rôznym potrebám na strane partnerov, alebo meniacej sa situácii v oblasti financovania. Taktiež sa tým umožňuje začleniť v 3. fáze do programu ďalšie moduly, ak budú v tom čase podmienky pre dané oblasti priaznivejšie, ako sú teraz.

Dojednania darcov:

Projekt je projektom viacerých darcov, ktorý financujú spoločne Únia a Spolkové ministerstvo zahraničných vecí Nemecka.

Spolkové ministerstvo zahraničných vecí Nemecka bude pravidelne monitorovať celý projekt, ktorý realizuje spoločnosť GLZ, zahŕňajúci zložku rozvoja kapacít a zložku PSSM prostredníctvom svojich zaužívaných postupov.

Trvanie a fázy programu:

